

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): №2/06.03.2020 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): №7/18.02.2020 г.

Декан:

(Доц. д-р. Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИКОНОМИКС“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „магистър“ – задочно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 ДНДО; СЕМЕСТЪР: 10

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 360 ч.; в т.ч. аудиторна 30ч.

КРЕДИТИ: 12

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	30
В Т.Ч.:	
• ЛЕКЦИИ	15
• УПРАЖНЕНИЯ	15
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	330
В Т.Ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	324

Изготвили програмата:

1. ....
(Доц. д-р Христо Мавров)

2. ....
(Гл. ас. д-р Татяна Иванова)

Ръководител катедра: .....
„Обща икономическа теория“ (Доц. д-р Христо Мавров)

I. АНОТАЦИЯ

Икономиксът се занимава с механизма на разпределение на ограничените ресурси за задоволяване на обществените потребности и функционирането на националните стопанства в пазарни условия. Изучава поведението на икономическите субекти, основано на принципите на оптималността, еквивалентността и взаимната изгода, тяхното взаимодействие на пазарите и резултатите от това взаимодействие, както на ниво отделен субект, така и в рамките на цялата икономика. Основни раздели на дисциплината са: теория на потребителския избор, теория на фирмата (производството), теория на пазара и ценообразуването при различни пазарни структури, макроикономическо равновесие, нестабилност и растеж на икономическата система и макроикономическа политика.

Цел на дисциплината.

Цел на курса е разбиране на механизма на функциониране на пазарната икономика при решаване на фундаменталните въпроси, пред които е изправена, и запознаване с основните теоретични модели, чрез които се измерват макроикономическите променливи, описват се макроикономическите явления и се анализират инструментите на макроикономическата политика.

Предварителни изисквания.

Успешното усвояване на учебното съдържание на дисциплината не изисква предварителни знания по икономика. Доколкото Икономиксът включва в инструментариума си анализ на зависимости, за по-дълбоко навлизане в икономическите процеси и явления са необходими елементарни знания по математика на ниво среден курс.

Изграждане на знание и разбиране.

Проблематиката на дисциплината „Икономикс“ се отнася към фундаменталното икономическо знание, което стои в основата на икономическата култура и базисната професионална подготовка на студентите – икономисти. Дава знание за основните характеристики на пазарната среда както на микро, така и на макроравнище. Изгражда разбиране за основните закономерности и принципи на пазарното равновесие и за условията за оптимизация на пазарното поведение на потребител и производител.

Приложение на знания и умения.

Курсът по Икономикс осигурява методологична и теоретична подготовка, умения и нагласи за използване на научни методи при анализа и управлението на икономическите процеси на ниво домакинство, фирма, пазар, като и в цялост за макроикономическата система. В частност, дава знания и формира аналитични умения за оценка на поведението на потребителя, за ефективността в действието на фирмата и пазарите, за последиците и ефективността на използваните инструменти на фискалната и паричната политика за управление на макроикономическата система.

Формиране на нови умения.

Икономиксът формира адекватна ориентация на бъдещите икономисти в пазарната среда и осигурява теоретичен инструментариум за възприемане и оценка на икономическата политика на правителството и държавата. Изграждайки способности за самостоятелно теоретично мислене, успешно преминалите курса студенти не само

разширяват и обогатяват общата си икономическа култура, а разполагат с теоретичен фундамент, който им позволява да разбират, да усвояват и използват научната и научно-приложната литература в областта на специалните икономически дисциплини – особено в областта на публичните финанси, паричната теория и политика, теорията за световното стопанство и други дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1.ПРЕДМЕТ И МЕТОДОЛОГИЯ НА ИКОНОМИКСА	
1.1.	Оскъдност, избор, алтернативни разходи
1.2.	Граница на обществените производствени възможности
1.3.	Основни икономически дилеми на обществения избор
ТЕМА 2. ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ И ЕЛАСТИЧНОСТ	
2.1.	Търсене и предлагане на стоковия пазар
2.2.	Пазарно равновесие
2.3.	Еластичност на търсенето и предлагането
ТЕМА 3. ПОВЕДЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА, ПОЛЕЗНОСТ И ТЪРСЕНЕ	
3.1.	Търсене и потребление
3.2.	Теория на полезността
3.3.	Кардинален подход и извеждане на кривата на търсене
ТЕМА 4. ПРОИЗВОДСТВО И РАЗХОДИ НА ФИРМАТА	
4.1.	Фирмата като пазарен субект
4.2.	Производство и производствена функция в кратък период
4.3.	Икономическа концепция за разходите и печалбата
4.4.	Видове разходи в кратък период
ТЕМА 5. ПАЗАРНИ СТРУКТУРИ	
5.1.	Съвършена конкуренция
5.2.	Несъвършена конкуренция: Чист монопол
5.3.	Монополистична конкуренция и олигопол
ТЕМА 6. ИЗМЕРВАНЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОМЕНЛИВИ	
6.1.	Характеристики на пазарната макросистема
6.2.	Брутен продукт – същност, характеристика, видове
6.3.	Подходи за измерване на БВП
ТЕМА 7.МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ	
7.1.	Съвкупно търсене и съвкупно предлагане
7.2.	Макроикономическо равновесие – параметри и видове
7.3.	Макроикономически подходи и теории за равновесието
ТЕМА 8.МАКРОИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ	

8.1.	Стопански цикли и кризи
8.2.	Безработица
8.3.	Инфлация
ТЕМА 9. ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ	
9.1.	Същност, типология и измерване на растежа
9.2.	Фактори и теории за икономическия растеж
9.3.	Икономически растеж и устойчиво икономическо развитие
ТЕМА 10. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА	
10.1.	Цели на макроикономическата политика
10.2.	Фискална политика
10.3.	Парична политика

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Икономикс“ за магистри в задочна форма на обучение включват използването на различни учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес.

- учебни ресурси – учебници, учебни помагала и учебни материали, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници;
- учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствените периоди, решаване на тестове, задачи, казуси.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролен тест по избрани теми	1	75
1.2.	Курсов проект по зададени теми	1	75
Общо за семестриален контрол:		2	150
2.	Сесиен(краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	180
Общо за сесиен контрол:		1	180
Общо за всички форми на контрол:		3	330

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Икономикс[учебник], З. Младенова (ред) и др. , Наука и икономика, Варна, 2018.
2. Микроикономика: тестове, задачи, въпроси/ Хр. Мавров (ред) и др. – Варна: СТЕНО, 2018.
3. Макроикономика: тестове, задачи, въпроси/ К. Колев (ред) и др. – Варна: СТЕНО, 2016.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Микроикономика: [учебник]/ Зоя Младенова (ред.) и др. – Варна: Стено, 2016.
2. Макроикономика.[учебник]/ Вл. Владимиров (ред.) и др. – Варна: Стено, 2014.
3. Основи на икономиката/ Коландър Д. - София: Университетско издателство „Св.Кл. Охридски”, 1999.
4. Икономическият начин на мислене/ Хейн Пол - Изд. Тилия, 1995.
5. Икономика - основи на микро- и макроикономиката/ Стенли Фишър и др.- София: Отворено общество, 1997.
6. Case, Karl E., Ray C. Fair, and Sharon M.Oster. Principles of Economics. 10th ed. Prentice Hall, 2011.
7. Parkin, Michael, Economics, Boston, PearsonEd. 2012
8. Кейнс, Дж. М. Обща теория на заетостта, лихвата и парите, София, Издателство: Princers, 2001
9. Якимова, Ив. и др. Социално-икономически измерения на рецесионната българска икономика в периода 2008 - 2013 г. [Монография], СТЕНО, Варна, 2014.
10. Тодоров, В. Роля на паричната политика за възникване на финансовата криза в САЩ от 2007-2009 г. // Известия на Икономически Университет – Варна, Варна, Наука и икономика, N 2, 2012, с.63-73.